

הטעות הגדולה של קורח ולדעת לשיר בגינהם

ויקח קרח בן יצהר בן קהת בן לוי ודתן ואבירם בני אליאב ואון בן פלת בני ראובן:
ויקמו לפני משה ואנשים מבני ישראל חמשים ומאתים נשיאי עדה קראי מועד אנשי שם:
ויקהלו על משה ועל אהרן ויאמרו אליהם: רב לכם כי כל העדה כלם קדשים ובתוכם ה' ומדוע תתנשאו על קהל ה':
וישמע משה ויפל על פניו:

וידבר אל קרח ואל כל עדתו לאמר בקר וידע ה' את אשר לו ואת הקדוש והקריב אליו ואת אשר יבחר בו יקריב אליו:
זאת עשו קחו לכם מחתות קרח וכל עדתו: ותנו בהן אש ושימו עליהן קטרת לפני ה'
מחר והיה האיש אשר יבחר ה' הוא הקדוש רב לכם בני לוי:
ויאמר משה אל קרח שמעו נא בני לוי: המעט מכם כי הבדיל אלהי ישראל אתכם מעדת ישראל להקריב אתכם אליו לעבד
את עבדת משכן ה' ולעמד לפני העדה לשרתם: ויקרב אתך ואת כל אחיך בני לוי
אתך ובקשתם גם כהנה: לכן אתה וכל עדתך הנעדים על ה' ואהרן מה הוא כי
תלינו עליו:

....

וידבר ה' אל משה ואל אהרן לאמר: הבדלו מתוך העדה הזאת ואכלה אתם כרגע:
ויפלו על פניהם ויאמרו אל אלהי הרוחת לכל בשר האיש אחד יחטא ועל כל העדה תקצף:
וידבר ה' אל משה לאמר: דבר אל העדה לאמר העלו מסביב למשכן קרח דתן ואבירם:
ויקם משה וילך אל דתן ואבירם וילכו אחריו זקני ישראל:
וידבר אל העדה לאמר סורו נא מעל אהלי האנשים הרשעים האלה ואל תגעו בכל אשר להם פן תספו בכל חטאתם:
ויעלו מעל משכן קרח דתן ואבירם מסביב ודתן ואבירם יצאו נצבים פתח אהליהם ונשיהם ובניהם וטפם:
ויאמר משה בזאת תדעו כי ה' שלחני לעשות את כל המעשים האלה כי לא מלבי: אם כמות כל האדם ימתון אלה ופקדת
כל האדם יפקד עליהם לא ה' שלחני: ואם בריאה יברא ה' ופצתה האדמה את פיה ובלעה אתם ואת כל אשר להם וירדו
חיים שאלה וידעתם כי נאצו האנשים האלה את ה':

ויהי ככלתו לדבר את כל הדברים האלה ותבקע האדמה אשר תחתיהם:
ותפתח הארץ את פיה ותבלע אתם ואת בתיהם ואת כל האדם אשר לקרח ואת כל הרכוש: וירדו הם וכל אשר להם חיים
שאלה ותכס עליהם הארץ ויאבדו מתוך הקהל: וכל ישראל אשר סביבתיהם נסו לקלם כי אמרו פן תבלענו הארץ:....

וידבר ה' אל משה לאמר:
דבר אל בני ישראל וקח מאתם מטה מטה לבית אב מאת כל נשיאיהם לבית אבתם שנים עשר מטות איש את שמו תכתב על
מטהו: ואת שם אהרן תכתב על מטה לוי כי מטה אחד לראש בית אבותם:
והנחתם באהל מועד לפני העדות אשר אועד לכם שמה:
והיה האיש אשר אבחר בו מטהו יפרח והשפתי מעלי את תלנות בני ישראל אשר הם מלינם עליכם:

וידבר משה אל בני ישראל ויתנו אליו כל נשיאיהם מטה לנשיא אחד מטה לנשיא אחד לבית אבתם שנים עשר מטות ומטה
אהרן בתוך מטותם:

וינח משה את המטות לפני ה' באהל העדת:
ויהי ממחרת ויבא משה אל אהל העדות והנה פרח מטה אהרן לבית לוי ויצא פרח ויצא ציץ ויגמל שקדים:
ויצא משה את כל המטות מלפני ה' אל כל בני ישראל ויקחו איש מטהו:

ויאמר ה' אל משה השב את מטה אהרן לפני העדות למשמרת לאות לבני מרי ותכל תלונתם מעלי ולא ימתו:
ועש משה כאשר צוה ה' אתו כן עשה:

פרשת פינחס

ראובן בכור ישראל בני ראובן חנוך משפחת החנכי לפלוא משפחת הפלאי: ...ובני פלוא אליאב: ובני אליאב נמואל ודתן
ואבירם הוא דתן ואבירם קריאי העדה אשר הצו על משה ועל אהרן בעדת קרח בהצתם על ה': ותפתח הארץ את פיה
ותבלע אתם ואת קרח במות העדה באכל האש את חמשים ומאתים איש ויהיו לגס: ובני קרח לא מתו:

רש"י

(יא) ובני קרח לא מתו - הם היו בעצה תחלה, ובשעת המחלוקת הרהרו תשובה בלבם, לפיכך נתבצר להם מקום גבוה
בגינהם וישבו שם:

תהלים פרק מב, א-ד

למנצח משפיל לבני קרח: כאיל תערג על אפיקי מים כן נפשי תערג אליך אלהים: צמאה נפשי לאלהים לאל חי מתי אבוא
ואראה פני אלהים:

רש"י

(א) לבני קרח - אסיר ואלקנה ואביאסף הם היו תחלה בעצת אביהם ובשעת המחלוקת פרו וכושנבלעו כל סביבותיה'
ותפתח הארץ את פיה נשאר מקומם בתוך פי הארץ כענין שנאמר ובני קרח לא מתו ושם אמרו שירה ושם יסדו המזמורי'
הללו ועלו משם ושרת' עליהם רוח הקודש ונתנבאו על הגליות ועל חרבן הבית ועל מלכות בית דוד:

מסכת בבא בתרא דף יד עמוד ב

דוד כתב ספר תהלים ע"י עשרה זקנים: ע"י אדם הראשון, על ידי מלכי צדק, ועל ידי אברהם, וע"י משה, ועל ידי הימן, וע"י
ידותון, ועל ידי אסף, ועל ידי שלשה בני קרח

דברי הימים א פרק ו, ז-יד

בְּנֵי קֵהֶת עֲמִינָדָב בְּנוֹ קֶרַח בְּנוֹ אֶסִיר בְּנוֹ: אֶלְקָנָה בְּנוֹ וְאַבְיָסָף בְּנוֹ וְאַסִיר בְּנוֹ: תַּחַת בְּנוֹ אֹרִיאֵל בְּנוֹ עֲזִיָּה בְּנוֹ וְשָׂאוּל בְּנוֹ: וּבְנֵי אֶלְקָנָה עֲמָשִׁי וְאַחִימוֹת: אֶלְקָנָה בְּנוֹ בְּנֵי אֶלְקָנָה צוֹפִי בְּנוֹ וְנַחַת בְּנוֹ: אֶלְיָאָב בְּנוֹ יְרֵחָם בְּנוֹ אֶלְקָנָה בְּנוֹ: וּבְנֵי שְׂמוּאֵל הַבְּכֹר וְשְׁנֵי וְאַבְיָה:

רש"י

וקרח שפקח היה מה ראה לשטות זה, עינו הטעתו, ראה שלשלת גדולה יוצאה ממנו, שמואל ששקול כנגד משה ואהרן.
אמר בשבילו אני נמלט, וכ"ד משמרות עומדות לבני בניו כולם מתנבאים ברוח הקודש, שנאמר (ד"ה א' כה, ה) כל אלה בנים להימן, אמר אפשר כל הגדולה הזאת עתידה לעמוד ממני ואני אדום ?

רש"י הירש

והשכתי וגו'. משמעות "שכך": להרגיע ולהשקיט את הגועש והנרגש, ההצטיינות שאהרן זכה בה עוררה את תלונות העם עליכם. אולם לא עליכם תלונות העם אלא עלי, שהרי אני הוא שהענקתי לאהרן את מעמדו. ולפיכך כל געש התלונות עליכם חוזר, כביכול, אלי. אך דבר זה ייפסק מכאן ואילך, כי יתוודע ויתגלה שכהונת אהרן היא מעשה של בחירת ה' ונימוקיה של בחירה זו הם נקיים ממשא פנים לנבחר.

דברים פרק יד פסוק א: בְּנִים אִתָּם לְה' אֲלֵהֶיכֶם לֹא תִתְגַּדְדוּ וְלֹא תִשְׁמְרוּ קֶרַח בֵּין עֵינֵיכֶם לְמַת:

רמב"ן פרשת ראה

(א - ב) בנים אתם לה' אלהיכם - גם זו מצוה מבוארת, שאמר בתורה (ויקרא כא ה) בכהנים, לא יקרוח קרחה בראשם ובבשרם לא ישרטו שרטת, ועתה יבאר כי לא בעבור מעלת הכהנים בלבד שהזכיר שם שהם קדושים לאלהיהם צוה בהם זה, אבל כל העדה כולם קדושים וכלכם בנים לה' אלהיכם כמו הכהנים, אם כן השמרו גם אתם במצוה הזאת כמותם:

מסכת ברכות דף יז עמוד א

מרגלא בפומייהו דרבנן דיבנה: אני בריה וחברי בריה, אני מלאכתי בעיר והוא מלאכתי בשדה, אני משכים למלאכתי והוא משכים למלאכתי, כשם שהוא אינו מתגדר במלאכתי כך אני איני מתגדר במלאכתי, ושמא תאמר: אני מרבה והוא ממעיט - שנינו: אחד המרבה ואחד הממעיט ובלבד שיכוין לבו לשמים

ספר מסילת ישרים פרק כו

וכבר יכול להיות חסיד גמור איש אשר לא יפסוק מפיו הלימוד כמו מי שמפני צרכו הוא בעל מלאכה פחותה, וכתוב (שם ט"ז): "כל פעל ה' למענהו". ואומר (שם): "בכל דרכיך דעהו והוא יישר אורחותיך", הוא יתברך שמו ברחמי יפקח עינינו בתורתו, ויורנו דרכיו, ויוליכנו באורחותיו, ונזכה לתת כבוד לשמו, ולעשות נחת רוח לפניו.

שיח שרפי קודש-פרשת שמות: ויאמר אל תקרב הלם של נעליך מעל רגליך כי המקום אשר אתה עומד עליו אדמת קדש הוא:

תהלים פרק מז, א-ט

לְמַנְצַחַח לְבַנֵי קֶרַח מִזְמוֹר: כָּל הָעַמִּים תִּקְעוּ כַף הַרְיָעוּ לְאֱלֹהִים בְּקוֹל רִנָּה: כִּי ה' עֲלִיוֹן נוֹרָא מִלֵּךְ גָּדוֹל עַל כָּל הָאָרֶץ: יְדַבֵּר עַמִּים תַּחְתֵּינוּ וְלֵאמִים תַּחַת רַגְלֵינוּ: יִבְחַר לָנוּ אֶת נַחֲלָתָנוּ אֶת גְּאוֹן יַעֲקֹב אֲשֶׁר אָהַב סֵלָה: **עֲלֵה אֱלֹהִים בְּתֹרוּעָה ה' בְּקוֹל שׁוֹפָר:** זָמְרוּ אֱלֹהִים זָמְרוּ לְמַלְכֵנוּ זָמְרוּ: כִּי מִלֵּךְ כָּל הָאָרֶץ אֱלֹהִים זָמְרוּ מִשְׁכִּיל:

תהלים פרק מח, א-יב [יוסף תהלות]

שִׁיר מִזְמוֹר לְבַנֵי קֶרַח: גָּדוֹל ה' וּמְהִלָּל מְאֹד בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ הַר קְדָשׁוֹ: יִפֶּה נוֹף מְשׁוֹשׁ כָּל הָאָרֶץ הַר צִיּוֹן יִרְכָתִי צִפּוֹן קְרִית מִלֵּךְ רַב: אֱלֹהִים בְּאַרְמְנוֹתֶיהָ נוֹדַע לְמִשְׁגָּב: כִּי הִנֵּה הַמַּלְכִים נוֹעְדוּ עִבְרוּ יַחְדָּו: הִמָּה רָאוּ כֵן תִּמְהוּ נִבְהָלוּ נִחְפְּזוּ: רַעְדָה אַחְזַתֶם שָׁם חֵיל כִּי־לָדָה: בְּרוּחַ קִדִּים תִּשְׁבֵּר אֲנִיּוֹת תִּרְשִׁישׁ: כַּאֲשֶׁר שָׁמְעֵנוּ כֵן רָאִינוּ בְּעִיר ה' צְבָאוֹת בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהִים יְכוֹנְנָה עַד עוֹלָם סֵלָה: דְּמִינוּ אֱלֹהִים חֲסִדָּךְ בְּקֶרֶב הַיַּכְלָךְ: **כְּשִׁמְךָ אֱלֹהִים בְּן תְּהַלְתֶּךָ עַל קַצְוֵי אָרֶץ צֶדֶק מְלֵאָה יְמִינֶךָ:**

שמואל א פרק ג, א-יח

והנער שמואל משרת את ה' לפני עלי ודבר ה' היה יקר בימים ההם אין חזון נפרץ: ויסף ה' קרא שמואל בשלשית ויקם וילך אל עלי ויאמר הנני כי קראת לי ויבן עלי כי ה' קרא לנער: ויאמר עלי לשמואל לך שכב והיה אם יקרא אליך ואמרת דבר ה' כי שמע עבדך וילך שמואל וישכב במקומו: ויבא ה' ויתיצב ויקרא בפעם בפעם שמואל שמואל ויאמר שמואל דבר כי שמע עבדך: פ ויאמר ה' אל שמואל הנה אנכי עשה דבר בישראל אשר כל שמעו תצלינה שתי אֲזָנָיו: ביום ההוא אקים אל עלי את כל אשר דברתי אל ביתו החל וכלה: והגדתי לו כי שפט אני את ביתו עד עולם בעון אשר ידע כי מקללים להם בניו ולא כהה בם: ולכן נשבעתי לבית עלי אם יתכפר עון בית עלי בזבח ובמנחה עד עולם: וישכב שמואל עד הבקר ויפתח את דלתות בית ה' ושמואל ירא מהגיד את המראה אל עלי: ויקרא עלי את שמואל ויאמר שמואל בני ויאמר הנני: ויאמר מה הדבר אשר דבר אליך אל נא תכחד ממני כה יעשה לך אלהים וכה יוסיף אם תכחד ממני דבר מכל הדבר אשר דבר אליך: ויגד לו שמואל את כל הדברים ולא כחד ממנו ויאמר ה' הוא הטוב בעיניו יעשה: